

Giai Thoại Về Khúc Nhạc Giao Thừa Auld Lang Syne

[Auld Lang Syne - Audio](#)

[Auld Lang Syne - Video](#)

Ở Hoa Kỳ, dân chúng vào nửa đêm giao thừa dương lịch thường thức khuya để xem TV Chương Trình đón năm mới ở Quảng Trường Time Square ở New York, chủ đích là coi cảnh dân chúng theo dõi quả cầu tụt xuống theo 12 tiếng chuông đồng hồ để rồi tung bừng hát mừng một năm mới bằng bài hát Auld Lang Syne.

Rất nhiều người Việt Nam thắc mắc chung quanh bài hát này vì họ quen nghe điệu hát quen thuộc này qua bài hát Tạm Biệt hay "Ce N'est Qu'un Au-Revoir!" mỗi khi chia tay bãi trường hay tan Lửa Trại Hướng Đạo. Điệu hát này con nít Việt Nam nhạy ý đối lời là: "Ồ e, con ma đánh đu, Tạc zăng nhảy dù Zô rô bắn súng! chết cha con ma nào đây, thằng Tây hết hồn, thần lẩn cụt đuôi".

Tạc zăng nhảy dù Zô rô bắn súng! chết cha con ma nào đây, thằng Tây hết hồn, thần lẩn cụt đuôi".

Điều rất lạ thứ nhất là, dù là thiên hạ không biết chút xíu gì về tiếng Tô Cách Lan, nhưng điệu nhạc của nó bình dị quyến rũ thấm đẽ dàng vào tâm trí khiến người ta nghe vài lần là thuộc ngay, có thể nói hát mà không hiểu lời ca nhưng cảm thấy hay, điều này thật lạ lắm. Kỳ thực, bài này gốc gác từ xứ Tô Cách Lan nhưng lại mang rất nhiều cái lạ. Chữ Auld Lang Syne nếu dịch ra tiếng Anh là Times Gone By nghĩa là nói theo tiếng Việt là Cái thừa năm xưa năm xưa, mà nói theo giọng Nam kỳ xứ Việt là Hồi Năm. Cái lạ lớn thứ hai là bài hát này được phổ biến hầu như khắp hoàn cầu nhưng lại được hát vào những dịp khác nhau. Và cái lạ thứ ba là nguyên thủy của bài hát là dùng để "mừng đón" một điều vui mới đến, nhưng về sau nó lại được sử dụng để ngậm ngùi "tiễn đưa" một điều luyến tiếc.

Bài Auld Lang Syne ban đầu là do Thi Sĩ trữ danh của xứ Tô Cách Lan tên là Robert Burns chuyển ký và in ra dựa vào một bài du ca dân dã của xứ này. Robert Burns đưa ra một bản chép của bài ca nguyên thủy đến Viện Bảo Tàng Anh với câu ghi chú: "*Bài hát sau đây, một bài hát rất cổ, cổ nhất trong những bài xưa cổ và chưa bao giờ được in ra và ngay dù xuất hiện dưới dạng bản thảo cho đến lúc tôi ghi ra từ tiếng hát một cụ già, điều này đã đủ khiến cho người ta tin cậy*". Nhưng điệu ca mà ông Burns chuyển ký ra không phải là điệu hát ngày nay.

Auld Lang Syne dịch theo từng chữ Tô Cách Lan ra Anh ngữ là Old Long Since, được Robert Burns dịch là Times Gone By. Nói theo tiếng Việt, tôi nghĩ thích hợp hơn cả dịch là "Năm xưa, năm xưa, năm xưa". Đại ý của bài Ca Dao Tô Cách Lan này là hai người bạn thân rất lâu không gặp nhau rồi rủ nhau nhậu bia, nhậu rượu, nhưng với điều kiện tiền ai nấy trả. Hai ông cùng lè nhè nhắc lại bao nhiêu chuyện cũ như: Nào là cùng nhau leo đồi, nào là cùng nhau lội suối... Cứ nhắc xong một kỷ niệm thì họ lại cùng nâng ly nốc cạn. Uống cho đến say thì thôi.

Lời ca Việt tếu "Ồ e con ma đánh đu..." đúng âm điệu nguyên thủy vì người Tô Cách Lan đã dùng cây kèn bagpipe để thổi. Theo phong tục cổ truyền của xứ Tô Cách Lan, người dân đã hát bài này vào dịp Giao Thừa Năm Mới hay Hogmanay. Người phổ biến bài này bằng cách chơi nó vào dịp Giao Thừa Tết Dương Lịch

trong những buổi phát thanh thường niên kể từ năm 1929 là Nhạc Trưởng Guy Lombardo.

Bài Auld Lang Syne rõ ràng tỏ sự vui mừng gặp lại nhau sau bao nhiêu năm xa cách, nâng ly nhắc lại chuyện xưa. Áp dụng vào tiệc rượu Tất Niên Giao Thừa thì rất đúng, vì đây là dịp sum họp bè bạn. Nhưng khi nó lan truyền ra các xứ khác, thì nó được hát với cách áp dụng rất khác nhau:

- Ở Đài Loan, bài này hát vào dịp sinh viên tốt nghiệp và đám tang, tượng trưng cho sự chấm dứt hay vĩnh biệt.
- Ở Nhật, vài tiệm siêu thị chơi bản này để nhắc nhở khách hàng giờ đóng cửa.
- Ở Anh Quốc, bài này cử vào lúc bế mạc của Đại Hội thường niên về Mậu Dịch.

- Ở Hàn Quốc, trước khi có bài Quốc Thiều Aegukga (Ái Quốc Ca) hiện nay, thì họ dùng điệu này làm Quốc Thiều với lời tiếng Hàn.
- Ở xứ Maldives cũng giống vậy: Đó là bản Gaumii Salaam nhạc Auld Lang Syne với lời đặt theo thổ ngữ.
- Ở Ấn Độ, trong Quân Lực xứ này, khi tiến toán quân Tân Binh tuyển mộ diễn hành rời khán đài, thì bài này cử lên và toán lính phải đi thật chậm.
- Dân Việt Nam nhớ bài Auld Lang Syne cũng được vào phim ảnh như là nhạc chủ đề như cuốn phim La Valse dans l'Ombre/Điệu Luân vũ trong Bóng mờ với Robert Taylor và Vivien Leigh.

Moderato
mf **Auld Lang Syne** *cresc.* ROBERT BURNS

1. Should auld acquaintance be forgot, And never brought to mind? Should auld acquaintance
2. We twa hae ran a - boot the braes, And pu'd the gow-ans fine We've wander'd mony a
be for-got, And days of auld lang syne? For auld lang syne, my dear, For
wea-ry foot Sin' auld lang syne.
auld lang syne, We'll tak' a cup o' kind-ness yet, For auld lang syne.

Bài Auld Lang Syne đúng là một điệu hát rất hay, rất lạ và cực kỳ thân quen với hầu như với tất cả mọi người, trong mọi trường hợp, dùng sao cũng thích hợp: đón mừng và buồn tiễn nhau đi. Đây là bài nhạc trừu tượng mang giá trị vượt thời gian và không gian, mỗi lần nghe lại là mỗi lần nhớ một thời... và cái hay của bản nhạc với lời ca xa xưa nhưng có thể mấy ai thấu hiểu sự kỳ bí hấp dẫn về nó cả như câu nói của người Anh: "the song that nobody knows".